

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTEGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE ZAKEN

COMMISSION DES AFFAIRES SOCIALES

woensdag

mercredi

01-07-2009

01-07-2009

Namiddag

Après-midi

cdH	<i>centre démocrate Humaniste</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
Ecolo-Groen!	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen!</i>
FN	<i>Front National</i>
LDD	<i>Lijst Dedecker</i>
MR	<i>Mouvement réformateur</i>
N-VA	<i>Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
Open Vld	<i>Open Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
PS	<i>Parti Socialiste</i>
sp.a	<i>socialistische partij anders</i>
VB	<i>Vlaams Belang</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 52 0000/000	<i>Parlementair stuk van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 52 0000/000	<i>Document parlementaire de la 52e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>	CRIV	<i>version provisoire du Compte Rendu Intégral (couverture verte)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaalde beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i> <i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i> <i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
PLEN	<i>plenum</i>	PLEN	<i>séance plénière</i>
COM	<i>commissievergadering</i>	COM	<i>réunion de commission</i>
MOT	<i>alle moties tot besluit van interpellaties (op beigegekleurd papier)</i>	MOT	<i>motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

INHOUD

Vraag van de heer Hans Bonte aan de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Justitie over "het uitblijven van gepaste maatregelen inzake de strijd tegen schijnzelfstandigheid" (nr. 14071)

Sprekers: **Hans Bonte, Carl Devlies**, staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding

Vraag van mevrouw Carine Lecomte aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de perioden van loopbaanonderbreking voor de opvoeding van een kind jonger dan zes jaar" (nr. 13645)

Sprekers: **Carine Lecomte, Marie Arena**, minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden

Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de discriminatie ten aanzien van feitelijk of uit de echt gescheiden echtgenoten inzake pensioenrechten in het kader van de verschillende pensioenstelsels" (nr. 13952)

Sprekers: **Sonja Becq, Marie Arena**, minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden

Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de toekenning van de voordeligste jaren in het kader van de eenheid van loopbaan" (nr. 14051)

Sprekers: **Sonja Becq, Marie Arena**, minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden

SOMMAIRE

Question de M. Hans Bonte au secrétaire d'État à la Coordination de la lutte contre la fraude, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État, adjoint au ministre de la Justice sur "l'absence de mesures adéquates pour lutter contre le phénomène des faux indépendants" (n° 14071)

Orateurs: **Hans Bonte, Carl Devlies**, secrétaire d'État à la Coordination de la lutte contre la fraude

Question de Mme Carine Lecomte à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les périodes d'interruption de carrière pour élever un enfant de moins de 6 ans" (n° 13645)

Orateurs: **Carine Lecomte, Marie Arena**, ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes Villes

Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "la discrimination à l'égard de conjoints séparés de fait ou divorcés en ce qui concerne les droits de pension dans le cadre des différents régimes de pension" (n° 13952)

Orateurs: **Sonja Becq, Marie Arena**, ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes Villes

Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "la prise en compte des années les plus avantageuses dans le cadre de l'unité de carrière" (n° 14051)

Orateurs: **Sonja Becq, Marie Arena**, ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes Villes

COMMISSIE VOOR DE SOCIALE
ZAKENCOMMISSION DES AFFAIRES
SOCIALES

van

du

WOENSDAG 1 JULI 2009

MERCREDI 1 JUILLET 2009

Namiddag

Après-midi

La séance est ouverte à 14.21 heures et présidée par M. Yvan Mayeur.
De vergadering wordt geopend om 14.21 uur en voorgezeten door de heer Yvan Mayeur.

01 Vraag van de heer Hans Bonte aan de staatssecretaris voor de Coördinatie van de fraudebestrijding, toegevoegd aan de eerste minister, en staatssecretaris, toegevoegd aan de minister van Justitie over "het uitblijven van gepaste maatregelen inzake de strijd tegen schijnzelfstandigheid" (nr. 14071)

01 Question de M. Hans Bonte au secrétaire d'État à la Coordination de la lutte contre la fraude, adjoint au premier ministre, et secrétaire d'État, adjoint au ministre de la Justice sur "l'absence de mesures adéquates pour lutter contre le phénomène des faux indépendants" (n° 14071)

01.01 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, wat is de oorzaak van de situatie waarin men is beland en waarbij zowel de inspectiediensten van de RSZ als de RVA en nog een paar andere inspectiediensten, met de handen in het haar zitten omdat zij niet meer in staat zijn de strijd tegen schijnzelfstandigheid adequaat te voeren?

De betrokken diensten slagen er absoluut niet meer in hun zeer legitiem werk te verrichten en ik wil graag weten wat de oorzaak ervan is dat ter zake een en ander niet meer beweegt. Volgens indicaties heeft een belangrijk deel van de zeer hoge vlucht van het aantal faillissementen te maken met schijnzelfstandigheid. Wij weten ook dat het fenomeen van de schijnzelfstandigheid sinds het openstellen van de Europese grenzen alsmaar toeneemt. Met andere woorden, de Belgische overheid verliest dag na dag, maand na maand, jaar na jaar, miljoenen euro's aan RSZ-bijdragen die zo worden ontdoken. Daar komt nog bij dat dit voor veel sociale ellende zorgt.

Tijdens de bespreking in de commissie, van de programmawet van 27 december 2006 was ik er, als commissievoorzitter, een bevoorrechte getuige van – het was een van mijn meest hallucinante ervaringen als voorzitter – hoe twee ministers in een grote discussie waren verwickeld over de definitie van zelfstandigheid en schijnzelfstandigheid, die in de wet moest worden opgenomen. De toenmalige minister van Werk gaf zijn interpretatie, maar hij werd bijna van zijn stoel geduwd door de minister van Middenstand, mevrouw Laruelle, die een totaal tegengestelde interpretatie gaf aan dezelfde wetsbepaling.

Kortom, wij konden toen al narigheid voelen. Wij hebben die opmerking toen trouwens gemaakt.

In elk geval, was het bij het begin van deze legislatuur duidelijk dat er

01.01 Hans Bonte (sp.a): Pourquoi les services d'inspection de l'ONSS et de l'ONEM ne sont-ils actuellement pas en mesure de lutter adéquatement contre le phénomène des faux indépendants?

De nombreuses faillites sont dues à l'engagement de faux indépendants. Ce phénomène entraîne de nombreux problèmes sur le plan social et la perte, pour les pouvoirs publics, de millions d'euros de cotisations de sécurité sociale.

La source du problème se situe au niveau de la définition de l'indépendant - et du faux indépendant - dans la loi-programme de 2006, puisque les ministres alors en charge de l'Emploi et des Indépendants appliquaient des interprétations différentes d'une même disposition de la loi. La commission qui devait s'employer à définir des critères clairs concernant les relations de travail n'a jamais été créée en dépit de la nécessité de cette clarification. Le phénomène des faux indépendants ne fait même

werk moest worden gemaakt van een commissie die moest definiëren hoe de arbeidsrelaties moesten worden bekeken. Zij moest nagaan in welke mate er afhankelijkheid moest zijn, enzovoort. Een aantal criteria moest worden geformuleerd. Er moest ook worden vastgelegd op basis van welke criteria men kon inspecteren.

Mijnheer de staatssecretaris, u, die wakker ligt – of zou moeten wakker liggen – van de strijd tegen de sociale fraude waarvan de RSZ en de werknemers de dupe worden, moet mij eens proberen aan te geven om welke beweegredenen die commissie nog steeds niet is opgericht. Ik heb daarover in het verleden vragen gesteld aan de bevoegde ministers.

Vanuit het grote respect voor de sociale partners – af en toe hoort men dat ook eens zeggen door mensen uit de meerderheid – heeft minister Milquet op een bepaald moment de vraag hieromtrent aan de sociale partners gesteld. Zij heeft als antwoord gekregen dat we best zo snel mogelijk die commissie konden oprichten omdat we leven in een grote rechtsonzekerheid. Ik heb contact opgenomen met de twee genoemde inspectiediensten. Welnu, zij stoppen ermee om schijnzelfstandigheid voor de rechter te brengen omdat de juridische onduidelijkheid ertoe leidt dat ze telkens de slag verliezen.

Mijnheer de staatssecretaris, ik wil u hierover een paar vragen stellen. Hoever staat het nu eigenlijk met de oprichting van die commissie? Hebben de drie ministers die hun vertegenwoordiger moeten aanduiden dat reeds gedaan? Is er een wettelijke basis om over te gaan tot de oprichting hiervan? Wanneer kunnen de betrokken criteria worden verwacht?

Ik hoop dat u positief kunt ingaan op de tweede reeks vragen. Bent u op de hoogte van het feit dat diverse inspectiediensten nauwelijks in staat zijn om efficiënte controles uit te voeren inzake schijnzelfstandigheid? Hoeveel inbreuken werden er ter zake vastgesteld gedurende de voorbije vijf jaar? Zijn er specifieke acties gebeurd omtrent deze vorm van sociale fraude? Zijn er specifieke acties in de maak? Zo ja, welke?

Mijnheer de staatssecretaris, ter afronding herhaal ik de cruciale vraag, met name wat weerhoudt de federale regering ervan om die commissie samen te stellen zodat de inspectiediensten hun werk kunnen doen ter bescherming van het budget RSZ en van de werknemers die er het slachtoffer van zijn?

01.02 Staatssecretaris **Carl Devlies**: Mijnheer de voorzitter, mijnheer Bonte, u hebt in uw vraag zelf al verwezen naar de programmawet van 27 december 2006. De algemene criteria die in deze wet zijn opgenomen, zijn de volgende: de wil van de partijen zoals die in hun overeenkomst werd uitgedrukt, de vrijheid van organisatie van de werktijd, de vrijheid van organisatie van het werk en de mogelijkheid om een hiërarchische controle uit te oefenen. De wet voorziet tevens in de oprichting van een commissie tot regeling van de arbeidsrelatie, die enerzijds is samengesteld uit een normatieve afdeling. Deze afdeling kreeg onder meer een belangrijke rol toebedeeld bij de uitwerking van aanvullende criteria voor een sector of bepaalde beroepen ter beoordeling van de arbeidsrelatie. Er is ook anderzijds een administratieve afdeling.

plus l'objet de poursuites étant donné le flou juridique entourant cette matière.

Où en est la création de la commission? Les trois ministres ont-ils déjà désigné leur représentant? Existe-il une base légale pour procéder à la mise en place de la commission? Quand disposerons-nous des critères?

Le secrétaire d'Etat est-il informé du fait que plusieurs services d'inspection ne sont pratiquement pas en mesure de procéder à des contrôles efficaces? Combien d'infractions ont été constatées au cours des cinq dernières années? Des actions particulières ont-elles été entreprises pour lutter contre ce type de fraude? Des actions sont-elles en préparation?

01.02 **Carl Devlies**, secrétaire d'État: Les critères généraux, figurant dans la loi programme du 27 décembre 2006 sont les suivants: la volonté des parties telle qu'exprimée dans leur convention, la liberté d'organiser le travail et le temps de travail et la possibilité d'un contrôle hiérarchique.

La loi prévoit également la mise en place d'une commission réglant les relations de travail, composée

Deze afdeling neemt beslissingen in individuele situaties over de kwalificatie van de arbeidsrelatie.

Ik kan u mededelen dat de drie betrokken ministers onderhandelen over de oprichting van voormelde commissie. Aanvankelijk kon er geen overeenstemming worden bereikt, onder meer over de lokalisatie van deze commissie. Ondertussen vorderen deze werkzaamheden wel degelijk en is er een principiële akkoord om de commissie op te richten binnen de FOD Sociale Zekerheid. Bovendien wordt op dit ogenblik door de bevoegde kabinetten werk gemaakt van het opstellen van de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten, met name het KB houdende samenstelling en werking van de administratieve en normatieve afdeling van de commissie ter regeling van de arbeidsrelatie. Bijgevolg werden vandaag nog geen vertegenwoordigers aangeduid. De inwerkingtreding is voorzien voor 1 januari 2010.

Op uw tweede reeks vragen kan ik het volgende antwoorden. Zoals u weet zijn er drie elementen noodzakelijk om te kunnen spreken van een arbeidsovereenkomst, namelijk het verrichten van prestaties tegen een loon onder het gezag van een werkgever. Het essentiële kenmerk van de arbeidsovereenkomst is dus de band van juridische ondergeschiktheid. Indien deze band niet bestaat, is er sprake van een aanneming van werk of lastgeving.

Zowel de administraties van de RSZ als de Sociale Inspectie laten mij weten dat de onderzoeken, om tot herkwalificatie van het statuut over te gaan, zeer arbeidsintensief en complex van aard zijn. Immers, de meest recente arresten van het Hof van Cassatie stellen dat de rechter de kwalificatie van de overeenkomst door de contracterende partijen niet kan wijzigen indien uit de voorgelegde elementen niet blijkt dat de gegeven kwalificatie moet worden uitgesloten. Anders geformuleerd: om een aannemingsovereenkomst te herkwalificeren, volstaat het niet om gezag aan te tonen, maar dient de inspectiedienst ook nog aan te tonen dat de uitoefening van dit gezag niet verenigbaar is met het bestaan van een aannemingsovereenkomst. Dit houdt bijvoorbeeld in dat verklaringen van alle betrokken partijen gelijklopend moeten zijn. Dit houdt in dat de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie kiezen waarbij de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. De inspectiediensten kunnen bijgevolg overgaan tot herkwalificatie van het gekozen statuut.

Ik ben ervan overtuigd dat de commissie ter regeling van de arbeidsrelatie een belangrijke, vernieuwende invloed kan uitoefenen. Ik volg dit dossier mee op om de oprichting ervan zo snel mogelijk gerealiseerd te zien.

Met betrekking tot de cijfergegevens overhandig ik hierbij de gevraagde inlichtingen afkomstig van de RSZ. Ik zal u dit zodadelijk overhandigen.

Inzake de herkwalificatie van zelfstandige naar werknemer zijn er in de periode 2007-2009 385 onderzoeken uitgevoerd die betrekking hebben op evenveel personen van wie het statuut werd geherkwalificeerd. Er zijn nog 131 dossiers in behandeling.

Inzake de herkwalificatie van werknemer naar zelfstandige zijn er in

d'une section normative, qui élabore les critères complémentaires pour un secteur, et d'une section administrative, qui prend des décisions dans le cadre de situations individuelles.

Initialement, les trois ministres concernés n'ont pas pu se mettre d'accord mais à présent, les travaux progressent effectivement et il existe un accord de principe qui prévoit de créer la commission dans le giron du SPF Sécurité sociale. Les arrêtés d'exécution sont en préparation. Par conséquent, aucun représentant n'a encore été désigné. L'entrée en vigueur est prévue pour le 1er janvier 2010. Je suis convaincu que la commission pourra exercer une influence novatrice.

Pour qu'il soit question d'un contrat de travail, il faut que des prestations soient effectuées contre rémunération, sous l'autorité d'un employeur. La subordination juridique est essentielle. À défaut, il est question d'un marché de travaux ou d'un mandat.

Les enquêtes relatives à la requalification du statut sont très laborieuses et complexes. Pour requalifier un contrat d'entreprise, il ne suffit pas de démontrer l'autorité, mais le service d'inspection doit également prouver que l'exercice de cette autorité n'est pas conciliable avec l'existence d'un contrat d'entreprise. Les déclarations de toutes les parties concernées doivent concorder. Les parties peuvent choisir librement la nature de leur relation de travail, mais l'exécution du contrat doit y correspondre. Les services d'inspection peuvent alors procéder à la requalification du statut choisi.

Au cours de la période 2007-2009, 385 enquêtes concernant un nombre égal de personnes ont été menées en matière de

dezelfde periode 319 onderzoeken uitgevoerd over evenveel personen van wie het statuut geherkwalificeerd werd. Er zijn nog 69 dossiers in behandeling.

De strijd tegen schijnzelfstandigheid blijft een prioriteit voor de RSZ en voor de Sociale Inspectie. Er bestaat een zogenaamde knipperlichtenprocedure tussen RSVZ en RSZ. Wanneer uit het aansluitingsformulier bij de RSVZ blijkt dat de activiteit waarvoor aansluiting als zelfstandige wordt gevraagd voorheen bij dezelfde werkgever werd uitgevoerd onder het statuut van werknemer, zendt het RSVZ een kopie van de aansluitingsverklaring naar de RSZ. De RSZ onderzoekt deze situatie en brengt advies uit aan het RSVZ.

Uiteraard voert het RSVZ ook eigen onderzoeken uit. Bovendien controleert het RSVZ systematisch op verzoek van andere diensten of bepaalde personen wel of geen zelfstandigen zijn.

Daarnaast verleent het RSVZ medewerking aan de uitvoering van het SIOD-actieplan, onder meer door te participeren in arrondissementele controleacties. Bovendien worden sinds ongeveer een jaar alle verklaringen die bij de werking van de SIOD werden afgenomen van zelfstandigen, systematisch doorgespeeld aan de RSZ voor nader toezicht.

Er worden voorlopig geen specifieke acties voorzien. De oprichting van de commissie zal uiteraard een effect hebben op de aanpak van het fenomeen door de bevoegde inspectiediensten om de werking ervan te kunnen evalueren.

requalification de travailleurs indépendants en travailleurs salariés. Il reste 131 dossiers en traitement. Durant la même période, 319 enquêtes concernant un nombre égal de personnes ont été menées en matière de requalification de travailleurs salariés en travailleurs indépendants et 69 dossiers restent ouverts.

La lutte contre les faux indépendants est une priorité pour l'ONSS et l'inspection sociale. Une procédure d'alarme existe entre l'INASTI et l'ONSS. Lorsqu'il ressort du formulaire d'affiliation à l'INASTI que l'activité sur laquelle porte la demande d'affiliation en tant que travailleur indépendant était précédemment exercée chez le même employeur sous le statut de travailleur salarié, l'INASTI adresse une copie de la déclaration d'affiliation à l'ONSS. L'ONSS examine la situation et communique son avis à l'INASTI.

L'INASTI mène ses propres enquêtes et effectue des contrôles systématiques, notamment en coopérant à l'exécution du plan d'action du SIRS.

Aucune nouvelle action n'est pour l'instant programmée. La mise en place de la commission aura effectivement des effets sur la méthode de lutte contre ce phénomène.

01.03 Hans Bonte (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik het genoteerd wat u zei over iets wat ik zeer goed heb gekend – ik heb er ook in mijn vraag naar verwezen – namelijk de wetgeving en de vier criteria die vervuld moesten worden. Wij hebben er uren over gedebatteerd. Dat deel van uw antwoord klonk mij dus bekend in de oren. Het is een pure herhaling van wat in de wet staat.

Wat de cijfers betreft, mijnheer de staatssecretaris, moet u toch eens vanuit uw functie de intellectuele oefening doen om de cijfers te vergelijken met deze uit het verleden. Ik zal ze van nog meer nabij bekijken, maar wat mij opvalt is dat bijna elk onderzoek leidt tot herkwalificatie.

Mijnheer de staatssecretaris, in plaats van u over cijfers te buigen moet u zich eens buigen over de hulpkreten die vanuit de diverse inspectiediensten komen. Zij geraken gefrustreerd wanneer zij een

01.03 Hans Bonte (sp.a): Le ministre se contente de répéter ce qui est précisé dans la loi.

Pour ce qui est des chiffres, je remarque que presque toutes les enquêtes débouchent sur une requalification. Des appels à l'aide nous parviennent des différents services d'inspection. L'absence de critères précis provoque l'annulation de dossiers solides par des arrêts de la cour de cassation.

Un an et demi plus tard, nous

sterk dossier hebben dat door de afwezigheid van criteria, die door de commissie moeten worden opgesteld, keer op keer – en desnoods vijf jaar na datum – hun inspanningen door cassatiearresten zien tenietdoen.

De kern van mijn vraag hebt u niet beantwoord, mijnheer de staatssecretaris. Wat is de reden waarom die commissie nog niet is opgericht? Men heeft blijkbaar een hoop miserie gehad om te bepalen bij welk departement zij hoorde?

Men heeft andehalf jaar nodig gehad om te bepalen waar men zou bijeenkomen. Het zal nu de FOD Sociale Zekerheid worden. Zo ver zijn we nu al. De sociale partners die zijn geconsulteerd, hebben zelf aangegeven dat het snel moest gaan wat de criteria betreft maar ook – ik wil hiervoor uw bijzondere aandacht omdat u binnen de regering nog werk te doen hebt – dat men die commissie niet meer kan oprichten zonder een bijkomende machtiging van het Parlement. De machtiging is per 1 januari 2009 verstreken. Ik heb die opmerking gemaakt bij de bespreking van de programmawet. Het zou echter allemaal in orde komen vóór 1 januari 2009. U hebt evenwel de machtiging niet langer en de regering kan dus geen KB meer opstellen zonder hier met een wet te passeren.

Als u het antwoord niet geeft, dan zal ik het geven. Het is immers net hetzelfde als wat we twee jaar geleden hebben meegemaakt. De liberale vrienden in de regering beschouwen het als hun opdracht om zagezegd de zelfstandigen te beschermen en om dergelijke oncontroleerbare wetgeving te laten bestaan. Dat is de essentie van het probleem.

Mijnheer de staatssecretaris, als het u menens is – het zou uw taak moeten zijn om u volledig in te zetten tegen tegen dergelijke vormen van sociale fraude – zult u dat moeten deblokken, veeleer dan te noteren welke vertegenwoordiger de drie ministers nu naar voren zullen schuiven.

01.04 Staatssecretaris **Carl Devlies**: Wat betreft die machtiging door het Parlement heeft de heer Bonte gelijk. Een verlenging van de termijn zal effectief aan het Parlement moeten worden gevraagd. Volgens de nota's die mij ter beschikking worden gesteld is het wel de bedoeling om vóór januari 2010 rond te komen. Momenteel lopen de voorbereidende werkzaamheden. Er komen interkabinettenwerkgroepen bij elkaar om dit voor te bereiden.

Ik zal persoonlijk bij de drie betrokken ministers aandringen om hiervan zo snel mogelijk werk te maken. Het is effectief een belangrijk punt. Het Parlement heeft hierover een beslissing genomen. Er is een wet goedgekeurd die ook moet uitgevoerd worden. Daarvoor moeten de nodige maatregelen worden genomen.

01.05 **Hans Bonte** (sp.a): Mijnheer de staatssecretaris, ik ben bereid om vanavond die wet aan te passen teneinde u een en ander toe te laten.

Bij de bespreking van de laatste programmawet, in december, hebben wij een amendement ingediend met de opmerking dat 1 januari 2009 onhaalbaar is voor die commissie en dat KB. Op initiatief van de regering is het Parlement gedwee gevolgd en werd dit

savons finalement quel département hébergera la commission, mais la question demeure: pourquoi la commission n'a-t-elle toujours pas été créée?

Les partenaires sociaux ont eux-mêmes indiqué qu'il faut élaborer rapidement les critères, mais aussi que la commission en question ne pourra plus être instituée sans mandat supplémentaire du Parlement puisque son mandat de départ est venu à expiration le 1er janvier 2009.

Il est évident que, pour soi-disant protéger les indépendants, les libéraux veulent laisser subsister pareille réglementation incontrôlable. Il incombe au secrétaire d'État de débloquer cette situation et de lutter contre la fraude sociale.

01.04 **Carl Devlies**, secrétaire d'État: Le but est, effectivement, d'obtenir un nouveau mandat au Parlement d'ici au 1er janvier 2010. Les travaux préparatoires sont en cours. J'insisterai personnellement auprès des trois ministres pour qu'ils fassent diligence. Il convient d'exécuter la loi.

01.05 **Hans Bonte** (sp.a): Lors de l'examen de la dernière loi-programme, en décembre, nous avons déjà présenté un amendement relatif à ce point. Cependant, cet amendement a été rejeté et le gouvernement se trouve dans l'impossibilité,

zonder meer weggestemd. Daardoor verkeert men in de feitelijke onmogelijkheid om te doen wat het Parlement heeft gevraagd, namelijk een KB op te stellen.

Mijnheer de staatssecretaris, een laatste zaak. U hebt cijfers in de honderdtallen. Er zijn ganse sectoren in dit land die zouden moeten doorgelicht worden op schijnzelfstandigheid. In de banksector, de verzekeringssector, bij de koerierbedrijven, de poetsbedrijven en de bouwbedrijven zijn er duizenden schijnzelfstandigen die er dagelijks voor zorgen dat de RSZ niet krijgt waarop hij recht heeft.

aujourd'hui, d'élaborer un arrêté royal.

Les chiffres du ministre ont une portée beaucoup trop restreinte. Des secteurs entiers doivent être placés sous la loupe pour traquer le phénomène des faux indépendants. Des milliers de banquiers, d'assureurs, de courriers, de nettoyeurs, d'ouvriers du bâtiment, etc., sont de faux indépendants qui ne versent pas leur dû à l'ONSS.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

De behandeling van de vragen en interpellaties wordt geschorst van 14.39 uur tot 15.52 uur.

Le développement des questions et interpellations est suspendu de 14.39 heures à 15.52 heures.

02 Question de Mme Carine Lecomte à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "les périodes d'interruption de carrière pour élever un enfant de moins de 6 ans" (n° 13645)

02 Vraag van mevrouw Carine Lecomte aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de perioden van loopbaanonderbreking voor de opvoeding van een kind jonger dan zes jaar" (nr. 13645)

02.01 Carine Lecomte (MR): Monsieur le président, madame la ministre, comme vous le savez, le calcul de la pension se fait sur la base des années de travail accomplies mais aussi sur la base de périodes assimilables dont on vient de parler, par exemple les périodes d'interruption de carrière pour élever un enfant de moins de six ans. Lorsqu'on parle d'interruptions de carrière pour élever un enfant de moins de six ans, sont visées les périodes au cours desquelles le bénéficiaire ne peut prétendre à une quelconque autre forme d'assimilation. Je pense ici aux femmes qui, par loyauté, ont préféré assumer l'interruption de leur carrière sans se déclarer demandeuses d'emploi alors qu'elles n'étaient pas disponibles pour le marché de l'emploi.

Ce système d'assimilation a été instauré en 1985. La loi n'ayant pas d'effet rétroactif, les femmes ayant pris une pause carrière pour l'éducation de leur enfant avant l'instauration de ce régime ne peuvent bénéficier de celui-ci. La loyauté aux normes ne paie pas. Comment expliquer à une personne qui n'a pas bénéficié du système des allocations de chômage avant l'instauration du régime d'assimilation pour interruption de carrière pour élever un enfant de moins de six ans, qu'elle s'en verra pénalisée lors du calcul de sa pension?

Madame la ministre, peut-on déroger au principe de non-rétroactivité pour l'interruption de carrière pour élever un enfant de moins de six ans? Dans la négative, comment résoudre le problème de ces femmes qui, par loyauté, ne peuvent pas bénéficier de périodes assimilées pour l'interruption de carrière pour élever un enfant de moins de six ans?

02.01 Carine Lecomte (MR): Het pensioen wordt berekend op grond van het aantal gewerkte jaren en de daarmee gelijkgestelde periodes. Als men het bijvoorbeeld heeft over loopbaanonderbrekingen om een kind jonger dan zes jaar op te voeden, worden de periodes bedoeld, tijdens welke de begunstigde op geen andere vorm van gelijkstelling kan aanspraak maken.

Die regeling werd in 1985 ingevoerd. Aangezien de wet geen terugwerkende kracht heeft, kunnen vrouwen die vóór de invoering van die regeling een loopbaanonderbreking hebben genomen voor de opvoeding van hun kind, er geen gebruik van maken.

Kan er worden afgeweken van het niet-retroactiviteitsbeginsel in het geval van een loopbaanonderbreking voor de opvoeding van een kind jonger dan zes jaar? Indien dat niet kan, welke oplossing zal men dan

bieden voor de vrouwen die in dit kader geen aanspraak kunnen maken op gelijkgestelde periodes?

02.02 Marie Arena, ministre: Monsieur le président, chère collègue, vous avez dressé le contexte de l'assimilation des interruptions.

Il faut savoir que le régime des interruptions de carrière a été mis en place en 1985. Les travailleurs qui interrompaient leur carrière avant cette date n'étaient couverts par aucun mécanisme de maintien de leurs droits. Comme il n'était pas possible de donner à cette réglementation un effet rétroactif, cette période antérieure ne peut être prise en considération. Par conséquent, des dispositions doivent être analysées, mais vous comprendrez que cela doit se faire en tenant compte du contexte budgétaire. Cela dit, l'élargissement de cette prise en considération de l'assimilation me semble difficile. Toutefois, cela n'empêche pas d'examiner la question. Mais le contexte budgétaire risque de nous contraindre à adopter une position encore plus rigoureuse.

02.02 Minister Marie Arena: De regeling inzake de loopbaanonderbreking werd in 1985 ingevoerd. Voor de werknemers die vóór die datum hun loopbaan onderbraken, bestond er geen enkel mechanisme met het oog op het behoud van hun rechten. Aangezien die regelgeving niet met terugwerkende kracht kon worden ingevoerd, kan de voorafgaande periode niet in aanmerking worden genomen. De vraag kan worden onderzocht, maar ik vrees dat we in de huidige begrotingsomstandigheden wellicht nog strikter zullen moeten zijn.

02.03 Carine Lecomte (MR): Monsieur le président, madame la ministre, si je comprends bien si le contexte budgétaire était plus favorable, un débat sur le bien-être pourrait être entamé.

02.03 Carine Lecomte (MR): Indien de budgettaire context rooskleuriger zou zijn, zou het debat dus wel mogelijk zijn?

02.04 Marie Arena, ministre: Il y a effectivement une sorte d'injustice. Quand le contexte budgétaire est positif, des propositions de dépenses supplémentaires en matière de droits peuvent être faites. Mais vu la conjoncture actuelle, la marge de manœuvre du gouvernement est assez réduite. Cela dit, je répète que je suis assez d'accord avec vous lorsque vous parlez d'injustice.

02.04 Minister Marie Arena: Daarin schuilt een soort onrechtvaardigheid. In een positieve budgettaire context kan worden voorgesteld meer middelen te besteden aan sociale rechten. In het licht van de huidige economische conjunctuur is de manoeuvreerruimte van de regering echter beperkt.

02.05 Carine Lecomte (MR): Donc tout espoir n'est pas perdu!

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

03 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de discriminatie ten aanzien van feitelijk of uit de echt gescheiden echtgenoten inzake pensioenrechten in het kader van de verschillende pensioenstelsels" (nr. 13952)

03 Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "la discrimination à l'égard de conjoints séparés de fait ou divorcés en ce qui concerne les droits de pension dans le cadre des différents régimes de pension" (n° 13952)

03.01 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, wellicht kent u het probleem ook. Het wordt regelmatig aangehaald en daarom wil ik het even onder de aandacht brengen. Er bestaat een verschil in de situatie van de feitelijk of wettelijk uit de echt gescheiden echtgenoten van een ambtenaar van wie het pensioen wordt beschouwd als een uitgesteld loon.

03.01 Sonja Becq (CD&V): Les conjoints séparés de fait ou divorcés d'un(e) fonctionnaire n'ont pas droit à une partie de la pension de l'ancien conjoint, ce qui constitue une discrimination par

Daarom heeft de betrokkene geen recht op een deel van het pensioen van de vroegere echtgenoot in geval van scheiding. Die mogelijkheid bestaat echter wel voor werknemers. Zeker voor de ex-partners van ambtenaren die weinig of geen pensioenrechten hebben opgebouwd, schept dat problemen, zoals dat voor anderen ook problemen zou scheppen. De enige mogelijkheid die zij nog hebben, is de aanvraag voor een IGO-uitkering, maar dat is wel een moeilijkheid. Zij wijzen vooral op de discriminatie ten aanzien van partners in het werknemers- of zelfstandigenstelsel.

Ik wil wel de totaliteit van het plaatje weergeven. Omgekeerd is het zo dat bij het overlijden van de ambtenaar, de partner recht heeft op een overlevingspensioen naargelang het aantal jaren huwelijk, anders dan bij een werknemer of zelfstandige. Daar bestaat dus eigenlijk een omgekeerde discriminatie. Eigenlijk zijn er dus aan beide zijden discriminaties.

Bovendien is er nog een derde complicatie ingeval van een tweede huwelijk. De eerste partner in het eerste stelsel moet wel overleden zijn en in het andere stelsel niet.

Wij hebben dus een ongelooflijk gecompliceerd systeem, naargelang de situatie waarmee wij te maken hebben.

Die discriminatie tussen ambtenaren en werknemers werd ook aangeklaagd door de ombudsdienst voor de pensioenen. Ik vind het vooral belangrijk dat wij stappen zetten om te komen tot een vorm van gelijkvormigheid van stelsels. Als wij wijzigingen aanbrengen voor de ambtenaren, moet dat een toenadering zijn tot het stelsel van de werknemers en de zelfstandigen. Omgekeerd, als men wijzigingen aanbrengt bij de zelfstandigen en de werknemers, mag men niet meer uit elkaar groeien. Bovendien stelt men vast dat velen van loopbaan veranderen. Daarom moeten wij proberen de stelsels op elkaar af te stemmen.

Mevrouw de minister, bent u het eens met de problematiek zoals die wordt aangehaald? Buiten het feit dat u misschien zult zeggen dat het in de pensioenconferentie zit, was ik vooral ook nieuwsgierig. Ik ga ervan uit dat u op de pensioenconferentie een aantal richtlijnen of baselines meegeeft.

03.02 Minister **Marie Arena**: Dat is een probleem voor de nationale pensioenconferentie en het is ook een probleem voor het budgettair systeem. Vaak is het omwille van historische redenen gerechtvaardigd dat bepaalde aspecten van het gemeenschappelijk leven niet altijd op dezelfde manier worden behandeld in de drie pensioenstelsels.

Tijdens de nationale pensioenconferentie zullen we moeten werken aan de principes tussen de verschillende stelsels en zoeken naar oplossingen voor de verschillen en misschien ook de discriminaties die er nu bestaan in de verschillende pensioenstelsels.

03.03 **Sonja Becq** (CD&V): Mevrouw de minister, ik begrijp dat het

rapport aux anciens partenaires de travailleurs salariés et d'indépendants, qui jouissent quant à eux de ce droit.

Pour être complète, je tiens toutefois à préciser que lors du décès d'un fonctionnaire, le partenaire a droit à une pension de survie basée sur le nombre d'années de mariage, ce qui n'est pas le cas en ce qui concerne les salariés ou les indépendants. Il existe donc là une discrimination inverse.

Qui plus est, une troisième complication se pose en cas de second mariage.

Cette discrimination entre les fonctionnaires et les travailleurs salariés a également été dénoncée par le service de médiation pour les pensions. Si nous modifions l'un des systèmes, l'objectif doit toujours consister à tendre vers une plus grande uniformité des systèmes, notamment parce que de nombreuses personnes travaillent dans le cadre des différents systèmes durant leur carrière. Que pense la ministre de cette problématique, qui est certainement abordée dans le cadre de la conférence sur les pensions?

03.02 **Marie Arena**, ministre: Ce problème, qui présente par ailleurs des aspects budgétaires, ressortit à la Conférence nationale des pensions. Souvent, le traitement parfois différent de certains aspects de la vie commune dans les trois régimes de pensions se justifie par des motifs historiques. Ces principes de base, ces différences et ces discriminations éventuelles seront abordés dans leur ensemble dans le cadre de la Conférence.

03.03 **Sonja Becq** (CD&V): Il se

een budgettaire kwestie is, maar ik vind het ook wel een stukje een principiële kwestie. Het is een beetje onze vrees, maar tegelijkertijd is het ook een bekommernis waaraan we constructief willen meewerken en is het zeker niet om het af te schrijven, dat u enerzijds op lange termijn werkt in de pensioenconferentie, maar ook wel op korte termijn. In die zin is de vraag voor mij waar dit zich situeert in het zoeken naar een oplossing. Dat is een.

Ten tweede, het is belangrijk dat men qua principes, waar het om afgeleide rechten gaat, ervoor zorgt dat partners in geval van scheiding niet op een verschillende manier worden behandeld al naargelang de stelsels waarmee men te maken heeft.

Ten derde, tot nu toe zijn we erin geslaagd de armoede tegen te houden. Thans stellen we vast dat de verarming bij gepensioneerden stijgt. Ik weet dat het rapport voor de vergrijzing en het Planbureau zeggen dat we in de eerstkomende jaren een beetje safe zitten en dat daarna het risico van verarming terug sterker is. Ik vind dat we die belangrijke principes niet te lang vooruit moeten schuiven, maar dat we ze moeten meenemen, rekeninghoudend met de realiteit dat men toch wel met heel veel scheidingssituaties en alleenstaanden te maken heeft. Daar moeten we toch ook wel structurele oplossingen voor vinden.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van mevrouw Sonja Becq aan de minister van Maatschappelijke Integratie, Pensioenen en Grote Steden over "de toekenning van de voordeligste jaren in het kader van de eenheid van loopbaan" (nr. 14051)

04 Question de Mme Sonja Becq à la ministre de l'Intégration sociale, des Pensions et des Grandes villes sur "la prise en compte des années les plus avantageuses dans le cadre de l'unité de carrière" (n° 14051)

04.01 Sonja Becq (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, dit is een opvolgingsvraag van een vraag die ik u een tijd geleden had gesteld.

U hebt toen gezegd dat u bereid was daaraan te werken. U wou zowel technisch als legistiek een aantal initiatieven nemen. Ik had erop aangedrongen dat u legistiek een aantal initiatieven zou nemen zodat men technisch verplicht zou zijn te volgen.

Wat is de stand van zaken, zowel legistiek als wat de technische uitvoering betreft? Dit moet immers een positieve maatregel zijn. Het meest voordeligste jaar moet worden meegenomen en men mag niet in een gradatie werken.

04.02 Minister **Marie Arena**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Becq, in een eerste fase werd contact genomen met de Rijksdienst voor Pensioenen om de problematiek te onderzoeken en een voorstel uit te werken.

In een volgende fase zal overleg worden gepleegd met het RSVZ en de PDOS.

Een onderhandeling met de RSVZ en de PDOS is al gebeurd. De eerste fase is dus afgerond met een voorstel van de Rijksdienst voor

peut que le problème soit budgétaire mais, pour moi, c'est aussi une question de principe. La Conférence des pensions travaille à long terme, mais qu'en sera-t-il entre-temps, à court terme? Il importe que, s'agissant de droits dérivés, le traitement des dossiers ne soit pas différent, en cas de divorce, selon le régime de pension de l'ex-partenaire. C'est un principe important en cette période où l'appauvrissement des pensionnés s'aggrave. On ne peut pas renvoyer aux calendes grecques les solutions structurelles que les personnes divorcées isolées attendent.

04.01 Sonja Becq (CD&V): En réponse à une question antérieure sur le même sujet, la ministre s'est engagée à prendre un certain nombre d'initiatives techniques et législatives. Qu'en est-il de ces initiatives?

04.02 **Marie Arena**, ministre: Dans un premier temps, nous avons pris contact avec l'Office national des Pensions, ce qui a débouché sur une proposition concrète. Après les vacances parlementaires, nous entreprendrons des négociations avec l'INASTI et la *Federatie Onafhankelijke Senioren* (FedOS).

Pensioenen. We zitten nu in de tweede fase en zullen na het reces onderhandelen met de twee overheidssectoren.

04.03 Sonja Becq (CD&V): Op dit moment voorziet u geen stappen meer, maar in september of oktober zult u onderhandelen met het RSVZ en de PDOS om op die manier een oplossing te vinden tegen het einde van het jaar. Die thematiek speelt immers een aantal jaren omwille van de technische kwesties.

Er zijn ook pistes waarbij men opteert om de loopbaan niet in 45sten mee te tellen, maar een ruimer geheel te bekijken. Nadat berekeningen en vergelijkingen werden gemaakt, en als men vaststelt dat de ene piste technisch te moeilijk is, kan men zoeken naar een andere piste die voordelig is voor de betrokkenen en een correctie inhoudt van te laag betaalde jaren of te lang geleden jaren.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

*De openbare commissievergadering wordt gesloten om 16.07 uur.
La réunion publique de commission est levée à 16.07 heures.*

04.03 Sonja Becq (CD&V): D'aucuns proposent de ne pas compter la carrière en 45e. De nombreuses solutions ne sont toutefois pas évidentes d'un point de vue technique, de sorte que leur mise en pratique nécessitera beaucoup de temps.